

Dahl Steamship Agency
Klida skandinaviska ångbåtsagen-
tur i Canada, Ombud för
NORSKA AMERIKALINJEN,
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
SVENSKA AMERIKALINJEN
och andra linjer.
För snabbaste expedition besök
eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE OLDEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS.

Penningförsändelser
till alla platser i Skandinavien för-
medlas, och användes endast bank-
er, auktoriserade av Staten, vars
garanti således gäller.
Läggsta försändelsavgift 50c. För
belopp över \$100.00 speciellt låga
avgifter. Angåbna till alla
linjer utställas. Förfärdigheter be-
svaras beredvilligt.
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38.

(Lösnummer 10 cents)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 6 NOVEMBER 1930.

(Lösnummer 10 cts.)

N:o 45.

Senaste Sverige-nytt.

Eldsvåda.
Gävle den 23 oktober. — Lång-
backa ångsåg i Delsbo har här-
jats av elden. Skadorna uppgå till
175,000 kronor.

Automobilskattemedel.
Stockholm den 22 oktober. —
Under budgetåret 1929-1930 in-
flutna automobilskattemedel
uppgå till sammanlagt 44.27 mil-
lioner.

Inventering av sadesarter.
Stockholm den 28 okt. — Sta-
tens spannmålsnämnd har be-
slutat att verkställa inventering av
den i höst besädda brödsadesare-
alen.

Tretton fabriksarbetare häktade.
Härnösand den 22 okt. — Tret-
ton arbetare vid Frånö sulfatfab-
rik ha häktats för omfattande
skrot- och inbrottsstöld i fabri-
ken.

**Internationell konsthistorie-kon-
gress.**
Stockholm den 28 okt. — En
internationell konsthistoriekon-
gress kommer att hållas i Stock-
holm år 1933.

Statsinkomsterna under septemb.
Stockholm den 28 okt. — Sta-
tens verkliga inkomster under sep-
tember uppgingo till 39.54 mil-
lioner kronor mot 41.58 mil-
lioner under följande september.

Värner Rydens efterträdare i F.K.
Stockholm den 28 okt. — Till
Värner Rydens efterträdare
första kammaren har utsetts as-
sistenten Anton Hjalmarsson från
Malmö.

Arbetslösheten i världen.
Stockholm den 28 okt. — Inter-
nationella arbetsbyrå i Geneve
meddelar att antalet arbetslösa i
hela världen uppgår till mellan
tolv och femton miljoner.

Ny chef för jordbrukskreditkassan
Stockholm den 26 okt. — Sven-
ska jordbrukskreditkassans sty-
relse har till verkställande direk-
tör utsett kommandörkapten Sam
Lindstedt.

För minskande av havreimporten.
Stockholm den 22 oktober. —
Jordbruksutredningen undersöker
möjligheten av att införa inmal-
ningsstäng åven för havre, för
minskande av havreimporten.

Ännu en stockholmsläkare åtalad.
Stockholm den 25 okt. — Prak-
tiserande läkaren här dr. F. Berg-
vall har åtalats för överträdelse
av apoteksvaruslagan om recept
på kokain.

Sovjetfru på ministerposten
i Stockholm.
Stockholm den 26 okt. — Sov-
jetrysslands nya minister till Sve-
rige, fru Kollantay, anländer i sö-
ndags från Oslo till Stockholm.

**Komminister Ljungwe över-
klagar.**
Uppsala den 22 okt. — Kommi-
nister Ljungwe i Väddö har över-
klagat domkåpitets beslut att
suspendera honom från tjänsten
för två månader.

**Definitiv överenskommelse i gum-
mikonflikten.**
Malmö den 22 okt. — I tisdags
träffades definitivt överenskom-
melse i konflikten mellan gummi-
firmorna i Malmö och Helsing-
borg.

**Avtalsförhandlingar inom textil-
fabrikerna.**
Stockholm den 22 okt. — Av-
talsförhandlingar inom textilfa-
brikerna påbörjas den 4 novem-
ber. Gällande avtal utgår vid års-
skiftet. 35,000 arbetare berörs.

**Fjölårets strejker lägsta sedan
1915.**
Stockholm den 22 oktober. —
Under fjölåret förekommo sam-
manlagt 180 strejker och lockout-
er i hela landet, vilket är det läg-
sta antal sedan 1915. De berörde
sammanlagt 12,676 arbetare.

**Folkförbundskommissionen sam-
manträder i Stockholm.**
Stockholm den 25 okt. — Folk-
förbundskommissionen rörande
tvisterna om klagomuren i Jeru-
salem sammanträder i Stockholm
den 27 dennes under ordförande-
skap av Eliel Lövgren för över-
läggning och eventuellt avgörande.

1890 Svenska Lutherska Zionsförsamlingen i Winnipeg 40 år. 1930

Några data ur församlingens historia.

Jubileumsfest i fem dagar.

S. C. T:s och Vasaordens nästa radioafton.

Utsändningen sker från CJGX-
radiostation över Yorkton,
Sask., fredagen den
21 november.

S. C. T:s och Vasaordens nästa
gemensamma radioprogram kom-
mer att utsändas fredagen den
21 november klockan 8 — 9 på
kvällen över stationen CJGX,
Yorkton, Saskatchewan från stu-
dion i Grain Exchange, Winni-
peg. Detta program kommer att
uppdelas i tvänne avdelningar o.
första avdelningen kommer att i
huvudsak omfatta sådana musik-
stycken eller sånger, som begärts
av våra lyssnare ute på landet.
Programdirektionen har mottagit
ett ganska stort antal förfråg-
ningar om speciella programnummer
och kommer också att så vitt möj-
ligt är och tid och repertoar med-
river, tillmötesgå det stora audi-
ensens önskemål.

Bland deltagarna i först av-
snittet av programmet märkas
Forts. å sida 3.

Det röda paradiset ej loc- kande.

Finsk kommunist går hellre i fän-
gelse än till Ryssland.

Betecknande för den skräck,
vilken de finska kommunisterna
bysa för att bli förpassade till det
land, vars intressen de tjäna, är
följande fall från Suistamo: Ar-
betaren Konsta Joro hade blivit
dömd för gäckeri med religionen.
Han hade överklagat domen, men
även de högre instanserna avgåvo
fällande dom. Innan han hunnit
bli fängslad, blev han emellertid
ansatt av medlemmarna av orga-
nisationen "Finlands län", vilken
som bekant står Lapporörelsen
nära. Då Joro fruktade att bli
förd över gränsen till Ryssland,
inriktade han nu sina ansträng-
ningar på att "få komma i fängel-
se" så fort som möjligt, och till
dessa han lyckats med stöd av hö-
gsta domstolens utslag övertyga ve-
derbörjande myndigheter om att
han ovillkorligen borde häktas
höll han sig gomed i skogarna, "ja-
gad som ett vilt djur."

Italienarna äro förtjusta i Heidenstam.

"Karoliner" slå särskilt an.

Det finns ett växande intresse
för Heidenstam i Italien, säger
den svensk-italienska författarin-
nan fru Astrid Ahnfelt i en inter-
vju i Sv. D. Fru Ahnfelt, som i
ett kvarts sekel vistats i Rom, å-
tervänder i dagarna efter ett års-
långt uppehåll i faderslandet.
Min närmaste uppgift där blir nu,
säger hon, att fullborda en redan
rätt långt hunnen översättning av
"Karoliner". Utgivaren av Gi-
ornale d'Italia har åtagit sig att,
när verket utkommer i bokform,
låta det medfölja till alla prenu-
meranter. Dessutom kommer bo-
ken att utgivas i vanlig ordning
och försäljas i bokhandeln. En-
staka kapitel ha redan varit in-
förda i ett par tidskrifter, och vidare
har jag hållit föreläsningar både
i Rom och på andra platser. "Ka-
roliner" har därvid mottagits
med entusiasm av åhörarna, och
särskilt ha Lejonburen. En snygg
skjorta och Skeppet slagit an. Det
har även varit på tal, att upplä-
sningen av "Karoliner" skulle
anordnas i lyceerna, och under-
visningsministern har visat sig
mycket intresserad för den saken.

Asea köper aktiemajoriteten i Luth & Rosen.

Stockholm den 27 okt. — Asea
har förvärvat aktiemajoriteten i
Luth & Rosens elektriska aktiebo-
laga. Båda företagen komma att
arbeta fullt fristående, ehuru un-
der samarbete.

I dagarna firar den svenska lu-
therska Zionsförsamlingen i Win-
nipeg minnet av dess grundande
för 40 år sedan. Att ett folk i
församlingen gärna, så vitt det
är möjligt, söker samla sig för bi-
behållande av gamla traditioner,
seder och bruk, och då även sin
gamla tro, finna vi många bevis
på, ej blott hos de tidigare sven-
ska bebyggarna i Förenta Stater-
na, utan även hos andra folk i de-
ras kolonier i fjärran länder. Men
då senare tidens utvandrare till
ett land, som konstituerats i mo-

A. A. Nelson
Canada-konferensens ordf.

namn, som träder i förgrunden,
nämigen T. B. Nilson. Det är i
första hand genom hans initiativ
hans energiska och oegennyt-
tiga arbete och hans varma intres-
se för svensk-luthersk kyrkoverk-
samhet, som församlingen kom
att bildas. Det skedde vid ett mö-
te å hotell Svea i oktober 1890.
Innan dess hade mr. Nilson och
hans lika varm intresserade ma-
ka på alla sätt sökt uppnå intres-
set för bildandet av en svensk
församling, men ehuru
man väntade stor anslutning till
det konstituerande sammanträ-

den tid, en tid som ingalunda
kännetecknas av religionsbefrä-
jande tendenser, lyckas skapa och
bevara en församling och en kyr-
ka, har ett stordåd utförts, som
är värt allt erkännande.
Att i detalj redogöra för alla
de växlande öden, som under den
fyrtioårsperiod drabbat den
lutherska församlingen här i sta-
den skulle föra för långt. Ej hel-
ler skulle man kunna göra full
rättvisa åt alla dem, som på ett
oegennyttigt och uppförande
satt stätt vår faderkyrka nära,
åt dem, som ägnat sina bästa
krafter för befrämjandet av ett
bättre och sundare kyrkoliv bland
svenskan i Winnipeg. Vi nöja
oss därför med att i kort samman-
fattning återge några data ur
den rika samling av historiska
fakta om församlingens tillblivel-
se och dess öden, som bevarats i
minnet av en av församlingens
med aktiva och värderade me-
dlemmar, kyrkorådets ordf. mr.
Knut Hanson.

"När man nämner den svenska
lutherska församlingen här i
Winnipeg" säger vår sagesman,
"är det först och främst ett
det, var det endast ett fåtal som
hört sammat kallelsen. Man hade
inbjudit pastor L. G. Almén från
Förenta Staterna för att medver-
ka vid själva utformandet av för-
samlingens sammansättning och
organisation, och som ett litet be-
vis för vad ovan sagts om intres-
set för bildandet, kan man note-
ra, att antalet närvarande icke
räckte till för att fylla de nödiga
styrelse och trustee-posterna.

Nytt initiativ av jordbruks- utredningen i Sverige.

Okat ekonomiskt utbyte av med
jordbruk förenat skogsbruk
måste utvinna.

Då det gäller vidtagande av å-
tgärder för höjandet av svenska
jordbrukets ekonomiska bärkraft,
har jordbruksutredningen funnit
det med jordbruk förenade skogs-
bruket förtjäna särskild uppmär-
ksamhet. Jordbruksutredning-
en har därför ingått till regerin-
gen med framställning, att Åt
jordbruksutredningen eller andra
sakkunniga måtte lämnas i upp-
drag att verkställa utredning om
möjligheterna för ett ökat
ekonomiskt utbyte av det med
jordbruk förenade skogsbruket
och utarbeta förslag till lämpliga
åtgärder för sådant ändamål.

Bilarnas dödsfall allt flera i Amerika.

NEW YORK. Antalet dödsfall
genom automobilolyckor, vilket
förra året uppgick till 33,060,
väntas i år komma att överstiga
36,000.

Knut Hanson
Kyrkorådets v. ordf.

son i förgrunden. Man ievde som
han lärde och med en ofövil-
ligt, som helt säkert ibland brä-
te honom och hans familj i prekä-
ra situationer, skänkte han sina
bidrag. Han gav församlingen
tomten för bygget och han sätte
sitt namn först på subscriptions-
listorna och i sifferkolumnen
\$100.00; en aktionsvärd summa
på den tiden och ett gott föredö-
me för andra, som var i sin stad
bidrogo att föra kyrkofragan nä-
mare sin lösning.

J. Arvid Vikman
Församlingens nuvarande pastor.

Vid församlingens första styrelse-
val till trustee: T. B.
Nilson, S. Hedmark och J. Petter-
son och till diakoner Aug. Bengt-
son, A. Carlson och L. Nord. Till
kassör utsågs mr. T. B. Nilson o.
till kyrkvaktmästare C. Johnson.
Men den ringa anslutning, man
hade rönt kom emellertid icke att
verka avskräckande på den lilla
grupp, som så modigt gått i spet-
sen för församlingsbildandet, och
med oavbruten iver fortsatte man
arbetet. Det var givetvis svårt
att under denna första tid finna
lokaler för gudstjänsterna och
mer än en sal, av allt annat än
kyrklig karaktär fick göra tjänst
under dessa tid kyrkliga pionär-
livets dagar. Som ett stort mål
att arbeta mot stod ju givetvis
anskaffandet av en kyrka eller
en lokal, som kunde disponeras
uteslutande för dylikt ändamål ny-
rätt. Den vetenskapliga bear-
betningen och konserveringen på-
sig, mr. T. B. Nilson var den drif-
vande kraften.

Redan den 30 maj 1891 tillsatte
man en kommitté för kyrkobyg-
get, och en lista för insamling
av de nödiga medlen utsändes.
Kommittén kom emellertid icke
att officiellt väljas förrän i aug-
ust samma år och bestod av herrar
John Johnson, A. Strömstedt,
Niklas Nilson, T. B. Nilson, S.
Hedmark, C. Johnson och J. Pet-
tersson, men hade dessförinnan
utfört ett aktionsvärt arbete
för väckandet av intresse för den
så betydelsefulla frågan. Och än
en gång träder namnet T. B. Nil-

Knut Hanson
Kyrkorådets v. ordf.

son i förgrunden. Man ievde som
han lärde och med en ofövil-
ligt, som helt säkert ibland brä-
te honom och hans familj i prekä-
ra situationer, skänkte han sina
bidrag. Han gav församlingen
tomten för bygget och han sätte
sitt namn först på subscriptions-
listorna och i sifferkolumnen
\$100.00; en aktionsvärd summa
på den tiden och ett gott föredö-
me för andra, som var i sin stad
bidrogo att föra kyrkofragan nä-
mare sin lösning.

I hörnet av Henry ave. och Lau-
ra street var tomten belägen, och
på denna plats uppfördes också
församlingens första kyrkobyg-
nad redan år 1891. Att detta var
en möjlighet berodde, givetvis på
ett helt enkelt enastående intres-
se för saken hos samtliga me-
dlemmar, och genom den villighet,
man åtog sig att gemensamt sva-
ra för de skuldförbindelser, man
givetvis nödgades ålägga sig för
att få kyrkan till stånd. Att sty-
relsens medlemmar också rivit de
förmåsta och största bidragen
var endast ett naturligt uttryck

Forts. å sida 3.

Valen i Finland.

Det borgerliga finska blocket
får 2 3 majoritet.

Socialisternas 66 platser räcka ej
till veto.

Den nyvalda riksdagen kommer
att få följande sammansättning:
samlingspartiet 42 platser, agrar-
förbundet 59, svenska folkpartiet
20, svenska västern 1, framstegs-
partiet 11, småbrukarpartiet 1 o.
socialisterna 66. Sålunda erhåller
det borgerliga blocket 2 3 majori-
tet med en rösts övertit.

Den socialdemokratiska veto-
majoriteten, som under det tidiga
re skedet av röstsammansättning-
en vid de finländska valen tycktes
säkerställa, har efter vad det nu
visat sig ej uppnåtts. Lappos an-
tikonstistlager torde alltså
sanktioneras av riksdagen.

Andrecutställning på nyåret.

Stockholm den 27 okt. — An-
drecutställningen öppnas först på
uteslutande för dylikt ändamål ny-
rätt. Den vetenskapliga bear-
betningen och konserveringen på-
sig, mr. T. B. Nilson var den drif-
vande kraften.

Ludendorff spår världskrig redan 1932.

Tyskland och allierade förlora.
Krigets följd en europeisk sovjet-
republik.

General Ludendorff, den e-
gång så berömda härforaren, som
f. n. är bosatt i München, har
med anledning av senaste tidens
många politiska händelser fram-
kommit med en del profetier.
Ludendorff håller för att nä-
sta världskrig kommer att äga rum
redan 1932. På ena sidan komma
att stå Frankrike, England, Po-
len, Tjeckoslovakien, Rumänien o.
Jugoslavien på andra sidan Tysk-
land, Österrike, Italien, Sovjet-
ryssland och Ungern.

Kriget kommer att bli ganska
kortvarigt. Tyskland och dess al-
lierade komma att besegras, och
dessa får till följd att den kommu-
nistiska vågen översköljer hela
Europa. Den europeiska Sovjetre-
publiken kommer att bli ett fak-
tum.

Soviet drar in livsmedels- kort.

"Icke arbetande element" bli
utestängda.

Till Helsingfors har ingått
meddelande om att ett stort antal
personer i ryska städer berövats
sina livsmedelskort på grund av
att de voro "icke arbetande ele-
ment". Åtgärden har drabbat 300,
000 personer i Moskva, 84,000 i
Leningrad, 31,000 i Charkov och
18,000 i Nisnirövgorod.

Även meddelas, att i rådsunio-
nen utfärdats en förordning, som
förpliktar sparkassorna att stäl-
la sina tillgångar till statens för-
fogande. Detta hade till naturlig
påföljd, att allmänheten begynte
utgå sina besparingar från kas-
sorna. Då utkom emellertid en ny
förordning enligt vilken alla
transaktioner mellan staten och
bönderna skola ske genom spar-
kassornas förmedling. När sålunda
staten t. ex. inköper spannmål
av bönderna, kan den betala med
anvisningar på sparkassorna. På
dessa sätt har redan 1.5 miljard
rubel "mobiliserats", och avsikten
torde vara att intill årets slut på
enahanda sätt mobilisera ännu
något över 1 miljard rubel.

Radiums läkemedel får ej överskattas.

Falska förhoppningar. Varnings-
ord.

I radiumkommitténs första års-
rapport, som publicerats i dag,
betonas det att stor försiktighet
är nödvändig vid bedömandet av
radiumbehandlingens effektivitet.
Genom sensationella förklaringar
ha falska förhoppningar skapats,
vilket livligt beklagas.
I fortsättningen av rapporten
heter det att man nu under flera
år har samlat erfarenhet från flera
hundra fall, men det bästa man kan
säger är att vissa resultat varit
tillfredsställande under det att
andra, av orsaker som ej helt klar-
lagts, ej helt lyckats.

I en mycket stor procent av de
fall, i vilka radiumbehandling an-
vänts mot kræft, medgiva resul-
taten inga generella slutsatser.

Canada lånar.

Ett stort banksyndikat samman-
satt av banker från hela U. S. A.
har enligt telegram träffat avtal
med Canadas regering angående
emission av ett 4 procents obliga-
tionslån på 100 miljoner dollar.

Kreuger i nya internationel- la underhandlingar.

Stockholm den 24 okt. — De
uppgives, att Ivar Kreuger ligger
i underhandlingar med flera öst-
europeiska stater om ett stabili-
seringslån. På onsdagen besökte
han internationella skadestånds-
banken i Basel.

Runt land och riken.

Jordstöt.
TEHERAN. För tredje gången
på fjorton dagar har förmärkt
en jordstöt här.

Explosion.
NANCY. En explosion har in-
träffat i en fabrik här, varvid två
arbetare dödades.

**Lapporörelsen får eget tidsnings-
organ.**

HELSINGFORS. Lapporörelsen
har från den 1 nov. fått eget tids-
ningsorgan, i det man övertagit
Uusi Suomis eftermiddagstidning
Iltahti, som kommer att utgivas
under namnet Ajan Sana.

Matthews har störtat.

SINGAPORE. Enligt hit in-
gånga meddelanden har kapten
Matthews störtat på sin färd till
Australien mellan Singora och
Bankok.

Närmare detaljer om olyckan
saknas.

**Den stora leksaksaffären på
"Ströget" eldhärdad.**

KÖPENHAMN. Thorgens stora
leksakeraffär vid Ströget i Köpen-
hamn härjades häromkvällen av
en eldsvåda, som förstörde leksa-
ker för omkring 300,000 kronors
värde.

Rumäniens regering.

BUKAREST. Mironescu har bil-
dat det nya kabinettet. Han behå-
ller i detta utrikesministerposten.
Mihalache har blivit inrikes-
minister under det att Popovici
kvarstår som finansminister och
general Codrescu som försvars-
minister.

**Nya oljefält i Västafrika exploa-
teras.**

NEY YORK. Ett av världens
största oljefält har upptäckts i
portugisiska Västafrika och kom-
mer inom kort att exploateras av
the Sinclair Oil Company.
Oljefältet, som sträcker sig ö-
ver ett område av över 16,000 kv.
km., väntas lämna stora kvantitet-
ter av olja och få ett avsevärt in-
flytande på oljepriserna i Europa.

Ohygglig katastrof.

BERLIN. En fruktansvärd olyc-
ka har inträffat i Zsolna i Tjecko-
slovakien. Flera barn hade under
lek underminerat stranden till en
bak och då marken plötsligt gav
vika störtade barnen i bäcken.
Fyra av dem kommo in i ett kvarn-
hjul och krossades, två andra
dränkade i bäcken.

Manius avskedsansökan beviljad.

BUKAREST. Kabinettet Maniu
har inlämnat sin avskedsansökan.
Såsom anledning till sin demis-
sion förebar Maniu halsoskäl. An-
sökan har bifallits av konungen.
Ett fruktansvärt ildfärd.
MEXICO CITY. 80 män, kvin-
nor och barn ha vid en bandier
tränad eldsvåda i kyrkan
San Carlos i staten Tabasco inne-
bränts.

Vackert tröstpris till sir Thomas.

NEW YORK. Sir Thomas Lip-
ton misslyckades även i sitt femte
försök att vinna Amerika Cup-
pen han kommer i stället att få
ett tröstpris som i värde vida tör-
de överstiga den omstridda kapp-
segelstafetten. Ett av humoris-
ten Will Rogers framkastat för-
slag om en nationalsamling av
bidrag på 1 dollar till en pokal åt
Sir Thomas har vunnit livlig an-
slutning, och New Yorks borgmä-
tare Mayor Walker, som åtagit
sig att svara för insamlingen, har
redan mottagit över 4,000 dollar
samt 25 kg. rent silver — det
sistnämnda en gåva från staten
Utah.

Folkomröstning beslutad av Färöarnas lagting.

TORSHAVN. Frågan om folk-
omröstning på Färöarna behand-
lades häromformiddagen av lag-
tinget. Debatten blev långvarig
och förslaget mötte starkt mot-
stånd från självstyrelsepartiets
talare. Slutligen antogs dock för-
slaget med 12 röster. Självstyrel-
separtiet och Poulsen, vilde, rös-
tade mot det samma.